

สื่อใหม่กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว New Media and Changes of News Reporting Process

ณัฐชดา วัฒนาชัยผล
Nutchada Wattanachaipon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวสารที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว 2) ผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของสื่อข่าวในกระบวนการสื่อข่าว เมื่อผู้รับสารใช้สื่อใหม่ในการรับข้อมูลข่าวสาร และ 3) วงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่องทางการสื่อข่าว และช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารที่ใช้สื่อใหม่ในกระบวนการสื่อข่าว โดยการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวจำนวน 21 แหล่งข่าว จากสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ สื่อโทรทัศน์บอกรับสมาชิก สื่อวิทยุกระจายเสียง และนักจัดรายการ ของสื่อในศูนย์ข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) ด้านการใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวสารที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว พบว่าผู้สื่อข่าวมีกระบวนการแบบเดิม หากแต่มีการนำสื่อใหม่เข้ามาช่วยในเรื่องการถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัลที่มีคุณภาพสูง การนำ “อากาศยานไร้คนขับ” (Drone) มาใช้ในการถ่ายภาพ การส่งข่าวด้วยสื่อสังคมออนไลน์ เช่น อินเทอร์เน็ต ไลน์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ แอปพลิเคชันในมือถือ สมาร์ทโฟน เป็นต้น 2) ด้านผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของสื่อข่าวในกระบวนการสื่อข่าว เมื่อผู้รับสารใช้สื่อใหม่ในการรับข้อมูลข่าวสาร พบว่า ปัจจุบันรูปแบบการทำงานในกระบวนการสื่อข่าวยังคงเดิม หากแต่มีการเพิ่มเติมในการนำเสนอข่าวที่รวดเร็ว ถูกต้อง สด ใหม่ มีความน่าเชื่อถือ โดยใช้สื่อใหม่เข้ามาช่วยในกระบวนการ บรรณาธิการก็ต้องมีความรอบคอบ เพิ่มวิจารณญาณในการเผยแพร่ข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้นเพื่อสร้างมาตรฐานความน่าเชื่อถือของสื่อเช่นเดิม และ 3) ด้านวงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่องทางการสื่อข่าว และช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารที่ใช้สื่อใหม่ในกระบวนการสื่อข่าว พบว่า วงจรข่าวยังคงเป็นรูปแบบเดิม หากแต่มีการใช้สื่อใหม่เกี่ยวกับอุปกรณ์หรือเครื่องมือในขั้นตอนต่างๆ ให้มีความรวดเร็ว ทันสมัย และตรงกับความต้องการของผู้รับข่าวสารซึ่งใช้ช่องทางการรับสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์

คำสำคัญ : สื่อใหม่ ; กระบวนการสื่อข่าว ; วงจรข่าว ; อากาศยานไร้คนขับ

ABSTRACT

The purposes of this qualitative study were to investigate: 1) the use of new media by news reporters in presenting news that affects the change of news reporting process, 2) the effect of changes in the working style of news reporters on the news reporting process when the audience uses the new media in receiving messages, and 3) the news cycle among news reporters, editors, news reporting channels, and message receiving channels of the audience using the new media in the news reporting process. News reporters from 21 informed sources such as printed media, radio and television media, online media, cable television media, radio broadcast media and disc jockeys of the Northeast News Center were interviewed. The instrument used was an in-depth interview guide.

¹ อาจารย์ คณະนิตเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น, Lecturer, Faculty of Communication Arts, Sripatum University Khon Kaen

Findings of the study were as follows. 1) In the aspect of using new media among news reporters in presenting news which affects the change of news reporting process, it was found that the news reporters used a traditional process excepting bringing in new media of high quality digital camera and drone to help take a photograph and sending news through the online social media such as the Internet, Line, Facebook, Twitter, and smartphone applications, etc. 2) In the aspect of changing effect in the working style of news reporters on the news reporting process when the audience uses new media in receiving messages, it was found that at present the working style in the news reporting process is still the same except for the fast, correct, fresh, new, and reliable news report. In the use of new media to help run the process, the editors have to be more careful and discretionary on releasing news through the online social media in order to standardize the trustworthiness of the media. And 3) in the aspect of the news cycle among news reporters, editors, news reporting channels, and message receiving channels of the audience using new media in the news reporting process, it was found that the news cycle maintains the traditional style excepting bringing in new media concerning equipment or tools to run each step of the process for making it quicker and more modern to meet the need of message receivers who use message receiving channels through the online social media.

Keywords : New Media ; News Reporting Process ; News Cycle ; Drone

บทนำ

สื่อใหม่ (New Media) หมายถึง สื่อที่เอื้อให้ผู้ส่งสารและ ผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกันเป็นการสื่อสาร สองทาง และสื่อยังทำหน้าที่ส่งสาร ได้หลากหลายประกอบกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความ โดยรวมเทคโนโลยีของสื่อดั้งเดิมเข้ากับ ความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสัมพันธ์ ทำให้สื่อสามารถสื่อสาร ได้สองทางผ่านทางระบบเครือข่ายและมีศักยภาพเป็น สื่อแบบประสม (Multimedia) ปัจจุบันสื่อใหม่พัฒนาขึ้นหลากหลาย และเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น (Burnett, R. & Dabid P.M., 2003)

ในปัจจุบันมีการนำสื่อใหม่มาใช้กับวงการสื่อข่าวผ่าน สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต พาเลท หรือเครื่องคอมพิวเตอร์รับส่งข่าวสาร ผ่านทางจีเมล (Gmail) อีเมล (E-mail) เป็นต้น โดยอาศัย เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันผู้รับข่าวสารสามารถอ่านหนังสือพิมพ์ และนิตยสารได้จากหน้าจอโทรศัพท์เคลื่อนที่ในรูปแบบหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ตลอดจนสามารถรับข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเอง ผ่านอินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นการนำนวัตกรรม การสื่อสารใหม่ๆ มาใช้โดยการทำเว็บไซต์ การสร้างแอปพลิเคชัน ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม เฟซบุ๊ก แฟนเพจ ซึ่งสอดคล้องกับ คำอธิบายของ กาญจนา แก้วเทพ และนิคม ชัยขุนพล (2555) ว่า อิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ผ่านอุปกรณ์ และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ทำให้สื่อใหม่เติบโต

อย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งเกิดจากการที่สื่อใหม่เป็นธุรกิจที่น่าบุกเบิก ในสายตาของภาคเอกชน รวมทั้งเป็นโอกาสที่ภาครัฐสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ทดแทนการสื่อสารแบบเดิมๆ ที่เริ่มสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ ได้ลดลง ส่วนผลกระทบของสื่อใหม่คือการเข้ามามีส่วนร่วมในพื้นที่ ชีวิตประจำวันของคนในสังคม การแทรกซึมเข้าไปในพื้นที่ของ สถาบันธุรกิจ สถาบันการศึกษา การแพทย์ การทหาร การเมือง ฯลฯ ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น บริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น และพื้นที่ทางวิชาการที่ สื่อใหม่ท้าทายทฤษฎีของสื่อมวลชนแบบเดิมๆ

ปัจจัยที่ทำให้โลกนี้กลายเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ก็เนื่อง มาจาก “เทคโนโลยีสารสนเทศ” (Information Technology) ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนโลกให้พัฒนาไปข้างหน้าอย่างก้าวกระโดด ทำให้การเคลื่อนที่หรือถ่ายโอนข้อมูล ทำได้ง่ายและรวดเร็ว “เพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส” และยังทำให้เกิดการสื่อสารในลักษณะที่เกิดขึ้น ในเวลาจริง (Real-time) แม้ว่าผู้สื่อสารทั้งสองฝ่ายจะอยู่ห่างกันมาก ทั้งนี้ โลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือโลกไร้พรมแดน ก็เกิดขึ้น จากกระแสการพัฒนาเทคโนโลยีในปัจจุบัน โดยเฉพาะในด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ และผลของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้เกิด ปรากฏการณ์ใหม่หลายประการ (สุธี พลพงษ์, บุปผาภรณ์พัฒนาพันธ์ และประภาส นวลเนตร. 2550)

ในปัจจุบันสื่อมวลชนในประเทศไทย ให้ความสนใจ สนใจ กับการใช้นวัตกรรมสื่อใหม่เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารมากขึ้น และพัฒนารูปแบบการสื่อสารให้รวดเร็ว ฉับไว และทันเหตุการณ์

ซึ่งจะเห็นได้จากสื่อหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ที่จัดตั้งกองบรรณาธิการข่าวออนไลน์ หรือแม้กระทั่งสื่อโทรทัศน์ก็มีการรายงานข่าวผ่านทางช่องทางออนไลน์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สำนักข่าวหลายแห่งใช้การรายงานข่าวผ่านเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2554) ว่าช่องทางของการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงแหล่งสาร โดยผู้รับสารใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร และผู้ส่งสารใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางของการเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสาร

ในการนำเสนอข่าวสารในปัจจุบัน สื่อมวลชนจำเป็นต้องนำ “สื่อใหม่” มาใช้ในกระบวนการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชนกระแสหลัก ทั้งนักข่าวหนังสือพิมพ์ นักข่าววิทยุกระจายเสียง และนักข่าววิทยุโทรทัศน์ ล้วนต้องรายงานข่าวอย่างฉับไวจากพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการรับข่าวสารที่รวดเร็ว ชัดเจน ถูกต้องของประชาชนผู้รับสื่อต่างๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษารูปแบบการใช้งานสื่อใหม่ในรูปแบบต่างๆ อาทิ กูเกิล ฮอตเมล ยาฮู เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ มาใช้ในกระบวนการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงทำการศึกษา “สื่อใหม่กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อสาร” เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสาร โดยสามารถใช้สื่อใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อสารให้เหมาะสมกับสังคมในปัจจุบัน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านการสื่อสารให้มีความรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาด้านการสื่อสารและสังคมต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวสารที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อสาร
2. เพื่อศึกษาผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของสื่อใหม่ในกระบวนการสื่อสาร เมื่อผู้รับสารใช้สื่อใหม่ในการรับข้อมูลข่าวสาร
3. เพื่อศึกษาวงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่องทางการสื่อสาร และช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารที่ใช้สื่อใหม่ในกระบวนการสื่อสาร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งหาคำอธิบายเกี่ยวกับการใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวสารที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อสาร อาทิ กูเกิล โลก ฮอตเมล ยาฮู เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ สื่อใหม่

ที่นำมาใช้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของสื่อใหม่ในกระบวนการสื่อสาร เมื่อผู้รับสารใช้สื่อใหม่ในการรับข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ตรงกับช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารของผู้รับสารในปัจจุบัน อาทิ โทรศัพท์สมาร์ตโฟน แท็บเล็ต พาเลท หรือเครื่องคอมพิวเตอร์รับส่งข่าวสารผ่านทาง จีเมล (Gmail) อีเมล (E-mail) โดยใช้แนวคิดทฤษฎี “เทคโนโลยีสื่อเป็นตัวกำหนด” ของมาร์แชล แม็คลูฮัน (พีระ จิโรโสภณ. 2557 ; อ้างอิงจาก McLuhan, M. 1962) ทฤษฎี “เทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดสังคมหรือชี้นำสังคม” ของ McQuail (กมลรัฐ อินทรทัศน์. 2557 ; อ้างอิงมาจาก McQuail. 1994) และยังมีมุ่งหาคำอธิบายวงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่องทางการสื่อสาร และช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารที่ใช้สื่อใหม่ในกระบวนการสื่อสาร ซึ่งนำสื่อใหม่มาใช้ในการทำข่าว ส่งข่าว และเผยแพร่ข่าวสารผ่านทางสื่อใหม่ระหว่างผู้สื่อข่าว และบรรณาธิการ โดยใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือในขั้นตอนต่างๆ ในการส่งข่าว การตรวจสอบข้อเท็จจริงของบรรณาธิการ และการเผยแพร่ข่าวสารไปยังช่องทางการรับข่าวสารทางสื่อใหม่ ที่มีความรวดเร็ว ทันสมัย ตรงกับความต้องการของผู้รับข่าวสารในยุคสังคมออนไลน์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎี “การรักษาประตู” (Gatekeeper) (สมสุข หินวิมาน. 2557 ; อ้างอิงมาจาก Kurt, L. 1947) และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. 2554 ; ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์. 2555 ; เจริญ มะโน. 2556 ; กมล สุกิน. 2554 ; พวงชมพู ไชยอาลา แสงรุ่งเรืองโรจน์. 2558 และสกุลศรี ศรีสารคาม. 2555 มาประกอบกับการวิจัยในครั้งนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อใหม่ (New Media) หมายถึง สื่อใหม่ที่ผู้สื่อข่าวนำมาใช้ในกระบวนการสื่อสาร อาทิ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต อีเมล หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2. กระบวนการสื่อสาร (News Media Process) หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานเพื่อรายงานข่าวของผู้สื่อข่าว เริ่มตั้งแต่การค้นคว้าและแสวงหาข้อมูล การประเมินคุณค่าข่าว การตรวจสอบความถูกต้อง การเลือกช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การพัฒนารูปแบบเนื้อหาในการนำเสนอข่าวสารผ่านช่องทางสื่อต่างๆ
3. ผู้สื่อข่าว (Reporters) หมายถึง ผู้รายงานข่าว ผู้เขียนข่าว ผู้ส่งข่าว หรือนักข่าว ที่ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าว แล้วนำมาเผยแพร่ในรูปแบบของสื่อต่างๆ
4. กองบรรณาธิการ (Editorial Department) หมายถึง บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำ ตรวจสอบ แก้ คัดเลือก หรือกรองข่าว ก่อนนำเสนอข่าวผ่านสื่อต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านการสื่อสารในตำแหน่งต่างๆ ที่ปฏิบัติงานสื่อสารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ บรรณาธิการศูนย์ข่าว 2 คน หัวหน้าฝ่ายข่าว 1 คน ผู้สื่อข่าว 4 คน นักสื่อสารมวลชนปฏิบัติการ 1 คน และ นักจัดรายการและผู้ประกาศ 1 คน รวม 21 แหล่งข้อมูล จากสื่อต่อไปนี้

1. สื่อหนังสือพิมพ์ จำนวน 5 แหล่ง ดังนี้

- 1.1 หนังสือพิมพ์คมชัดลึก ผู้ให้ข้อมูลคือ บรรณาธิการข่าว ศูนย์ข่าวภาคอีสาน 1 คน
- 1.2 หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ผู้ให้ข้อมูลคือ บรรณาธิการข่าวศูนย์ข่าวภาคอีสาน 1 คน
- 1.3 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 1.4 หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 1.5 หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน

2. สื่อวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 9 แหล่ง ดังนี้

- 2.1 สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่องสาม ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 2.2 สถานีวิทยุโทรทัศน์สีทองทัพบกช่องเจ็ด ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 2.3 สถานีวิทยุโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี ผู้ให้ข้อมูลคือ บรรณาธิการศูนย์ข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือโมเดิร์นไนน์ทีวี 1 คน
- 2.4 สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT ขอนแก่น ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 2.5 ไทยรัฐทีวีดิจิทัล ช่องสามสิบสอง ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 2.6 เนชั่นทีวี ทีวีดิจิทัล ช่องยี่สิบสอง ผู้ให้ข้อมูลคือ บรรณาธิการข่าวศูนย์ข่าวภาคอีสาน บจก. เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป (มหาชน) 1 คน
- 2.7 สำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. (ข่าวต้นชั่วโมงสำนักข่าวไทย) ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 2.8 สปริงนิวส์ ดิจิทัล ช่องยี่สิบหก ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 2.9 นาวา 26 ดิจิทัล ช่องยี่สิบหก ผู้ให้ข้อมูลคือ บรรณาธิการข่าวศูนย์ข่าวภาคอีสาน บจก. เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป (มหาชน) 1 คน

3. สื่อออนไลน์ จำนวน 4 แหล่ง ดังนี้

- 3.1 ไอ.เอ็น.เอ็น.นิวส์ (www.innnews.co.th) ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 3.2 เนชั่นทันข่าวเบรกกิ้งนิวส์ (www.breakingnews.nationtv.tv) ผู้ให้ข้อมูลคือ บรรณาธิการข่าว ศูนย์ข่าวภาคอีสาน บจก. เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป (มหาชน) 1 คน
- 3.3 โลฟทีวี/สปริงนิวส์ (www.springnews.co.th/live) ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
- 3.4 ไทยรัฐทีวี (www.thairath.tv) ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สื่อข่าว 1 คน
4. สื่อโทรทัศน์บอกรับสมาชิก จำนวน 1 แหล่งคือ บริษัท ขอนแก่นเคเบิล เน็ตเวิร์ค จำกัด ผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าฝ่ายข่าว 1 คน
5. สื่อวิทยุกระจายเสียง จำนวน 1 แหล่งคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ขอนแก่น (F.M. 99.50 MHz., A.M. 648 KHz.) โดยนักสื่อสารมวลชนปฏิบัติการ 1 คน
6. นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียง ผู้ให้ข้อมูลคือ นักจัดรายการและผู้ประกาศ 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลมีทั้งแบบบันทึก และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบบันทึก เป็นแบบบันทึกข้อมูลเอกสาร งานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะศึกษาในเรื่อง กระบวนการสื่อสาร
2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีการกำหนดโครงสร้างของคำถาม และเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และวันเดือนปีที่ทำให้สัมภาษณ์ และข้อคำถาม จำนวน 5 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 กระบวนการสื่อสารของผู้สื่อข่าวในการใช้สื่อรูปแบบเดิม และการใช้สื่อใหม่ หัวข้อดังนี้
    1. การค้นคว้าและแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
    2. การประเมินความน่าเชื่อถือและการเข้าถึงแหล่งข่าว ประเมินคุณค่าข่าวจากองค์ประกอบของข่าว และปัจจัยอื่นๆ
    3. การตรวจสอบความถูกต้องเพื่อป้องกันข่าวไม่คลาดเคลื่อน
    4. การเขียนข่าว หลังจากรวบรวมข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่างๆ แล้วย่นำมาแยกประเด็นเขียนข่าว โดยอาศัยโครงสร้างและรูปแบบการเขียนข่าว

ตอนที่ 2 การแบ่งสายงานสื่อข่าวของผู้สื่อข่าว ในการใช้สื่อรูปแบบเดิม และการใช้สื่อใหม่

ตอนที่ 3 วงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าว ในการใช้สื่อรูปแบบเดิมและการใช้สื่อใหม่

ตอนที่ 4 ช่องทางการสื่อข่าว หรือการค้นหาและแสวงหาข้อมูลของข่าวในการใช้สื่อรูปแบบเดิม และการใช้สื่อใหม่

ตอนที่ 5 ช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารในกระบวนการสื่อข่าวที่ใช้สื่อรูปแบบเดิมและที่ใช้สื่อใหม่ ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้ การตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation) ได้แก่ 1) ตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ มีความเหมือนกันหรือไม่ 2) ตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัยว่า ข้อมูลที่ได้มีความเหมือนหรือแตกต่างกัน และ 3) ตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี เน้นทฤษฎีที่ได้มาเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ หากได้ข้อค้นพบเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลที่ได้มา มีความถูกต้อง โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการสื่อข่าว จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งที่เป็นเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาสังเคราะห์ข้อมูลให้ได้เป็นผลวิจัยอย่างสมบูรณ์

1.2 ข้อมูลจากการลงพื้นที่การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้ ออกแบบไว้ และจดบันทึกและบันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์ เพื่อสามารถนำมาใช้ ในกระบวนการตรวจสอบ และตรวจทานความถูกต้องย้อนกลับได้ภายหลัง และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์

2. ขั้นตีความข้อมูล ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วนำมา เรียบเรียงและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา โดยนำข้อมูลที่ ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสังเกตการณ์การใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าว ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มารวบรวมและจัดหมวดหมู่ เพื่อเรียบเรียงเป็นหัวข้อตามประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้หลักทฤษฎีเป็นกรอบในการศึกษา เป็นประเด็น (Issues) ที่พัฒนามาจากวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวสารที่มีผล ต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว ในด้านต่อไปนี้

1.1 สื่อใหม่ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญนำมาใช้ในการทำงาน สื่อข่าว

1.2 ผลกระทบของสื่อใหม่ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญนำมาใช้ ต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว

2. ผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของผู้สื่อข่าว ในกระบวนการสื่อข่าว เมื่อผู้รับสารใช้สื่อใหม่ในการรับข้อมูลข่าวสาร

3. ศึกษาวงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่องทาง การสื่อข่าว และช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารที่ใช้สื่อใหม่ ในกระบวนการสื่อข่าวในด้านต่อไปนี้

3.1 วงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าวกับบรรณาธิการข่าว

3.2 การทำงานของบรรณาธิการข่าวในการใช้สื่อใหม่ ในกระบวนการสื่อข่าว

3.3 ช่องทางการสื่อข่าวของผู้สื่อข่าวในการใช้สื่อใหม่

3.4 ช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารในการ ใช้สื่อใหม่

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวสารที่มี ผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าวสรุปผลการวิจัยแยกเป็น ประเด็นที่ศึกษา 1) สื่อใหม่ที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการสื่อข่าว ได้แก่ อากาศยานไร้คนขับ (Drone) กล้องดิจิทัลรุ่นที่รองรับระบบ High Definition (HD) โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต (ผ่านแอป พลิเคชันต่างๆ เช่น ไลน์ กูเกิลแมป เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น) อินเทอร์เน็ต อีเมลและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 2) การใช้สื่อใหม่ ในกระบวนการสื่อข่าว เริ่มจากการค้นคว้าและแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าว นำสื่อใหม่มาใช้ทำให้การค้นหาข้อมูล ข้อมูลได้รวดเร็วมากขึ้น รวมถึงการประเมินความน่าเชื่อถือของ แหล่งข่าว การตรวจสอบความถูกต้องหรือเรียกว่าการบรรณาธิการข่าว สามารถนำสื่อใหม่มาใช้ทำให้เกิดการตรวจสอบที่รวดเร็ว ถูกต้อง หาข้อมูลเพิ่มเติมได้รวดเร็ว ชาวข่าวมีความสดใหม่ นำเสนอได้หลากหลาย ช่องทาง การเขียนข่าวและการตัดภาพข่าวโดยใช้คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก หรือแท็บเล็ต การใช้โปรแกรมตัดต่อที่ทันสมัยทำให้ส่งข่าวได้ อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์ ภาพข่าวคมชัด สามารถจัดเก็บ ทั้งข่าวและภาพข่าวได้มาก ผ่านการหน่วยความจำต่างๆ

2. ผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของผู้สื่อข่าว ในกระบวนการสื่อข่าว เมื่อผู้รับสารใช้สื่อใหม่ในการรับข้อมูลข่าวสาร สรุปผลการวิจัยแยกประเด็นที่ศึกษาดังนี้ 1) ผลต่อการเปลี่ยนแปลง

รูปแบบการทำงานของผู้สื่อข่าวในกระบวนการสื่อข่าว เกิดจากในปัจจุบันผู้สื่อข่าวต้องนำสื่อใหม่เข้ามาใช้ในกระบวนการมากขึ้น นำคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน มาใช้ทำให้เกิดผลด้านประสิทธิภาพการทำงานที่มากขึ้น การตรวจสอบแหล่งข่าวหรือข้อมูลได้รวดเร็ว ถูกต้องผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้แอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก กูเกิลแม็บ ทวิตเตอร์ การใช้กล้องผ่านอากาศยานไร้คนขับ ถ่ายภาพบนอากาศได้ 360 องศา สามารถไปทำข่าวได้ทุกที่ ตรวจสอบแหล่งข้อมูลได้รวดเร็ว ถูกต้อง ข่าวมีความสดใหม่ รูปแบบการทำงานของผู้สื่อข่าวเอง ก็เปลี่ยนแปลงเช่นกัน มีการใช้ผู้สื่อข่าวประจำน้อยลง หรือผู้ส่งข่าวจากพื้นที่ (Stringer) โดยขายข่าวเป็นรายชิ้นให้กับสำนักข่าวส่วนกลางมากขึ้น ผู้สื่อข่าวต้องพัฒนาตนเองโดยปรับรูปแบบการทำงานโดยใช้สื่อใหม่ต่างๆ เข้ามาช่วยมากขึ้น บรรณาธิการต้องใช้วิจารณญาณในการตรวจสอบมากขึ้น แหล่งข่าวก็ต้องกรองข่าว คัดข่าวมากขึ้น โดยต้องใช้ประสบการณ์และความชำนาญสูง 2) ในด้านการรับข้อมูลข่าวสารของผู้รับสารในปัจจุบัน จากที่เคยบริโภคสื่อผ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารข่าวรายสัปดาห์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์นั้น ถูกเปลี่ยนแปลงเป็นรูปแบบการใช้สื่อใหม่ทางเครื่องรับทั้งวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ที่ทันสมัยขึ้น เป็นระบบที่รองรับระบบ HD และยังสามารถรับข่าวสารด้วยตัวเองผ่านอินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ได้จากสมาร์ตโฟน คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต โน้ตบุ๊ก รับส่งข่าวสารผ่านทางจีเมล อีเมล เป็นต้น โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารเองก็เปลี่ยนจากรับทางเล่มหรือฉบับเป็นรับได้จากหน้าจอโทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟนในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3. การศึกษาวงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่องทางการสื่อข่าว และช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสาร ที่ใช้สื่อใหม่ในกระบวนการสื่อข่าว สรุปผลการวิจัยพบว่า วงจรข่าวยังคงเป็นรูปแบบเดิม คือ การส่งข่าวจากผู้สื่อข่าวให้กับกองบรรณาธิการข่าวผ่านการเรียบเรียงข่าวจากบรรณาธิการ ตรวจสอบความถูกต้อง ความสดใหม่ และนำเสนอข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ ไปถึงผู้รับข่าวสารเช่นเดิม หากแต่มีการใช้สื่อใหม่เข้าไปช่วยในการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือในขั้นตอนต่างๆ ให้มีความรวดเร็ว ทันสมัย ตรงกับความต้องการของผู้รับข่าวสารในยุคสังคมออนไลน์ อีกทั้งยังสามารถลดต้นทุนในการใช้อุปกรณ์ลดค่าใช้จ่าย และลดจำนวนบุคลากรได้ด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

1. การใช้สื่อใหม่ของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าวสาร ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว ผู้สื่อข่าว พบว่า 1) สื่อใหม่ที่ผู้สื่อข่าวนำมาใช้ในการทำงานสื่อข่าว ได้นำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ อีเมล หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นเครื่องมือในการนำเสนอข่าวผ่านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ทันสมัย การนำอากาศยานไร้คนขับ (Drone) โทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟน กล้องดิจิทัล แท็บเล็ต โดยใช้งานผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ ได้แก่ ไลน์ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ กูเกิลแม็บ การถ่ายภาพข่าวโดยนำกล้องดิจิทัลรุ่นที่รองรับระบบ High Definition (HD) นำมาใช้งานและเชื่อมโยงการทำงานข่าว ทำให้มีข่าวมีมิติมากขึ้น รวดเร็ว สด ใหม่ มีคุณภาพมาก เทคโนโลยีเหล่านี้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของมนุษย์ นำมาใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการในโลกสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี “เทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด” ของมาร์แชล แม็คลูฮัน (พีระ จิโรโสภณ. 2557 ; อ้างอิงมาจาก McLuhan, M. 1962) และทฤษฎี “เทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดสังคมหรือชี้นำสังคม” ของ McQuail (กมลรัฐ อินทรทัศน. 2557 ; อ้างอิงมาจาก McQuail. 1994) ว่าเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดสังคมหรือชี้นำสังคมคือ ความพยายามในการเชื่อมโยงกันระหว่างศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ และทฤษฎีการสื่อสารยุคหนึ่งๆ ที่จะต้องเชื่อมโยงกับโครงสร้างหลักของสังคม 2) ผลกระทบของสื่อใหม่ที่ผู้สื่อข่าวนำมาใช้ต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว ผู้สื่อข่าวนำคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ตโฟนมาใช้ ทำให้เกิดผลด้านประสิทธิภาพการทำงานที่มากขึ้น การตรวจสอบแหล่งข่าวหรือข้อมูลได้รวดเร็ว ถูกต้องผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้แอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก กูเกิลแม็บ ทวิตเตอร์ การใช้กล้องผ่านอากาศยานไร้คนขับ ถ่ายภาพบนอากาศได้ 360 องศา สามารถไปทำข่าวได้ทุกที่ ตรวจสอบแหล่งข้อมูลได้รวดเร็ว ถูกต้อง ข่าวมีความสดใหม่ มีคุณภาพ มีมิติมากขึ้น การเขียนข่าว คัดภาพข่าวได้นำโปรแกรมตัดต่อที่ทันสมัยมาใช้ทำให้ส่งข่าวได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ภาพข่าวคมชัด จัดเก็บทั้งข่าวและภาพข่าวได้มาก ผ่านการ์ดหน่วยความจำต่างๆ สะดวกรวดเร็ว และนำเสนอข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น ผู้สื่อข่าวเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน พัฒนาและเพิ่มเติมบทบาทในการใช้สื่อใหม่เข้ามาปฏิบัติงานด้านการข่าวควบคู่กับการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุศลศรี ศรีสารคาม (2555) ว่าสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มีส่วนทำให้กระบวนการสื่อข่าวเปลี่ยนแปลงไป ดังนี้ 1) เพิ่มช่องทาง รูปแบบวิธีการในการสื่อข่าวที่ทำได้หลากหลาย การได้มาซึ่งข่าวจากแหล่งที่แตกต่าง ทำให้มีโอกาสได้ประเด็นข่าว

และมุมมองที่มีมิติมากขึ้น และมีบริบทที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น ด้วย 2) บทบาทที่ปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมของผู้สื่อข่าว การทำหน้าที่เป็นนายทวารข่าวสารและต้อง มีความรอบคอบเพิ่มพิจารณาญาณในการเผยแพร่ข่าวมากขึ้น 3) ความสัมพันธ์กับผู้รับสารที่เปลี่ยนไปจากการสื่อสารทางเดียวส่งข้อมูลข่าวสารออกไปให้ผู้รับสารเท่านั้น ผู้สื่อข่าวและกองบรรณาธิการ มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น มีการสื่อสารระหว่างกันแบบสองทางตลอดทั้งกระบวนการสื่อสาร ซึ่งเป็นการนำไปสู่การมีส่วนร่วม (Participatory) ของผู้รับสารในกระบวนการสื่อสารมากกว่าที่เคยเป็นมาในรูปแบบดั้งเดิม

2. ผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของ ผู้สื่อข่าวในกระบวนการสื่อสาร เมื่อผู้รับสารใช้สื่อใหม่ในการรับข้อมูล ข่าวสาร พบว่า 1) รูปแบบการทำงานของผู้สื่อข่าวส่งผลให้ต้องทำงานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับผู้รับข้อมูลข่าวสาร ในปัจจุบันที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริโภคสื่อผ่านสังคมออนไลน์กันมากขึ้น การบริโภคสื่อผ่านสื่อต่างๆ นั้น เปลี่ยนแปลงเป็นรูปแบบการใช้ผ่านเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัย เช่น วิทยุ โทรศัพท์ดิจิทัล ที่รองรับระบบ HD คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน ที่สามารถรับข่าวสารด้วยตัวเองผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ผู้สื่อข่าวมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย นำเสนอ ข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้สอดคล้องกับผู้รับสื่อในสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ มะโน (2556) ว่าพฤติกรรมกรบริโภคสื่อสิ่งพิมพ์ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด คือ โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนมากที่สุด รับข้อมูล ข่าวสารทาง เว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ยูทูบ บล็อก เป็นต้น 2) รูปแบบการทำงานของผู้สื่อข่าวก็เปลี่ยนแปลงการทำงานจากการใช้ผู้สื่อข่าวประจำน้อยลง ใช้สตรีตเจอร์ (Stringer) หรือผู้ส่งข่าวจากพื้นที่โดยชายข่าวเป็นรายชิ้นให้กับ สำนักข่าวส่วนกลางมากขึ้น การแบ่งสายงานข่าวจากประเภทของ ข่าวต่างๆ เปลี่ยนเป็นผู้สื่อข่าวหนึ่งคนต้องสามารถทำงานสื่อข่าว ได้หลากหลายประเภท ต้องปรับรูปแบบการทำงานพัฒนาตนเองให้มีประสบการณ์รอบด้าน ใช้พิจารณาญาณในการตรวจสอบมากขึ้น กรองข่าว คัดข่าวมากขึ้น ใช้สื่อใหม่ต่างๆ เข้ามาใช้ในการทำงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล สุภิน (2554) ว่า ศูนย์กลางหลักของการทำงานสื่อในภาคอีสานอยู่ในจังหวัดขอนแก่น และนครราชสีมา มีสตริงเจอร์ข่าวเป็นเครือข่ายส่งข่าวตามจังหวัดสำคัญรอบๆ

3. วงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ ช่องทางการสื่อสาร และช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารที่ใช้

สื่อใหม่ในกระบวนการสื่อสาร พบว่า วงจรข่าวระหว่างผู้สื่อข่าว กับบรรณาธิการข่าวยังคงใช้รูปแบบเดิม คือ การส่งข่าวจากผู้สื่อข่าว ให้กับกองบรรณาธิการข่าวผ่านการเรียบเรียงข่าวจากบรรณาธิการ ตรวจสอบความ ถูกต้อง ความสดใหม่ และนำเสนอข่าวสาร ผ่านช่องทางต่างๆ ไปถึงผู้รับข่าวสารเช่นเดิม เพียงแต่นำสื่อใหม่ ดังกล่าวเข้ามาใช้ในการทำงานมากขึ้น ผู้สื่อข่าวเขียนข่าว และ ส่งภาพข่าวให้บรรณาธิการ ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือโน้ตบุ๊ก ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางจีเมล อีเมล บรรณาธิการรับข่าวและ ตรวจสอบข่าวได้รวดเร็วผ่านการใช้อุปกรณ์เหล่านี้เช่นกัน เมื่อผ่าน ขั้นตอนการบรรณาธิกรณแล้วส่งข่าวไปยังสื่อเพื่อรายงานข่าว ผ่านสื่อวิทยุ-กระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสังคมออนไลน์ ผ่านทางเว็บไซต์ เว็บเพจ แอปพลิเคชันต่างๆ ทางสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต ผู้สื่อข่าวนำเทคโนโลยีสมัยเข้ามาใช้ประโยชน์ทดแทน การสื่อสารแบบเดิมๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงชมพู ไชยอาลา แสงรุ่งเรืองโรจน์ (2558) ว่าสื่อมวลชนท้องถิ่นมีพฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างจากสมาชิกส่วนใหญ่ ในสังคม ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนท้องถิ่นในขั้นตอนของการประเมินคุณค่า ข่าวและการตรวจสอบความถูกต้อง การทำงานของบรรณาธิการ ข่าวได้นำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในกระบวนการสื่อสาร ต้องสร้าง ปฏิสัมพันธ์หรือเป็นเรื่องที่ผู้รับข่าวสนใจที่จะรับข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุศลศรี ศรีสารคาม (2555) ว่าการเผยแพร่ข่าว ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กองบรรณาธิการต้องเร่งหาวิธีปรับเปลี่ยน บทบาทและวิธีการทำงานภายในกองบรรณาธิการเพื่อให้รองรับ กระบวนการสื่อสารรูปแบบใหม่นี้ แต่การเขียนข่าวยังใช้มาตรฐาน ในการเขียนข่าวตามโครงสร้างและรูปแบบการเขียนข่าว มืองค์ประกอบข่าวคือ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) เพราะเหตุใดหรือทำไม (Why) และอย่างไร (How) ที่เรียกว่า 5W+1H เป็นมาตรฐานในการสื่อข่าวเช่นเดิม สอดคล้อง กับหลักทฤษฎี “การรักษาประตู” (Gatekeeper) (สมสุข ทินวิมาน. 2557 ; อ้างอิงมาจาก Kurt, L. 1947) ว่าข่าวสาร มักจะไหลผ่านช่องทางต่างๆ อันประกอบไปด้วยบริเวณประตูที่ตั้ง มีการปล่อยหรือกักข่าวสารต่างๆ ตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือโดย วินิจฉัยของผู้เฝ้าประตู หรือนายทวารข่าวสารของบรรณาธิการข่าว ด้านช่องทางการสื่อข่าวของผู้สื่อข่าวในการใช้สื่อใหม่นั้น ผู้สื่อข่าวใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น รายงานข่าวผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ ผ่านทางแท็บเล็ต สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก รับ-ส่งข่าวสารผ่านทางจีเมล อีเมล การใช้กล้องดิจิทัลระบบ HD ที่มีภาพคมชัด หรือการใช้กล้อง ผ่านอากาศยานไร้คนขับ สามารถไปทำข่าวได้ทุกที่เป็นข้อดีที่นำมา

ในการทำข่าว แต่ข้อเสียคือ เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลเป้าหมาย ช่องทางการสื่อสารในปัจจุบัน ผู้สื่อข่าวได้ใช้นวัตกรรมสื่อใหม่เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารกันอย่างมากยิ่งขึ้น และพัฒนารูปแบบการสื่อสารให้รวดเร็ว ฉับไว ทันเหตุการณ์ ซึ่งจะเห็นได้จากสื่อหนังสือพิมพ์หลายๆ ฉบับ ได้มีการจัดตั้งกองบรรณาธิการข่าวออนไลน์ หรือแม้กระทั่งสื่อโทรทัศน์ก็มีการรายงานข่าวผ่านทางช่องทางออนไลน์กันมากยิ่งขึ้น ในหลายๆ สำนักข่าวใช้การรายงานข่าวโดยใช้สื่อใหม่ผ่านทาง แอปพลิเคชันต่างๆ การใช้ช่องทางสื่อใหม่ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2554) ได้อธิบายว่า ช่องทางของการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet) เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงแหล่งสาร โดยผู้ใช้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร และผู้ส่งสารใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสาร ในด้านช่องทางการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสารในการใช้สื่อใหม่นั้น การรับข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงไปโดยใช้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก รับข่าวสารด้วยตัวเองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ ผ่านทางคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน โน้ตบุ๊ก จะเห็นว่าผู้รับสื่อเองใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริโภคสื่อ ดังนั้นสื่อต้องปรับตัวในการนำเสนอข่าวสารผ่านเทคโนโลยีที่ผู้รับสื่อใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจี๊วงค์ (2555) ว่านวัตกรรมการสื่อสาร หมายถึง พัฒนาการทางด้านการสื่อสารข้อมูลและเทคโนโลยีอันทันสมัย ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้งานของผู้รับสารและผู้ส่งสาร ให้มีความสะดวก สบาย รวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- กมล สุทิน. (2554). *โครงการ เวทีสื่อมวลชน “อุบัติเหตุ เหตุที่มากกว่าความประมาทและบทบาทสื่อมวลชนท้องถิ่น (ภาคอีสาน)”*. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 2559, จาก http://www.tja.or.th/dex.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=27&id=733.
- กมลรัฐ อินทรทัศน์. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระดับบัณฑิตศึกษาชุดวิชาปรัชญานิเทศศาสตร์ และทฤษฎีการสื่อสาร*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2554). *การสร้างความเชื่อถือและการยอมรับสื่อออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ มกราคม 2559, จาก <http://thairath.co.th/content/edu/181957>.
- กาญจนา แก้วเทพ และนิคม ชัยขุนพล. (2555). *คู่มือสื่อใหม่ศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ มะโน. (2556). *พฤติกรรมกรรมการบริโภคสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 2559, จาก <http://it.nation.ac.th/studentresearch/search.php?id=98>.
- พวงชมพู ไชยอาลา แสงรุ่งเรืองโรจน์. (2554). *อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนท้องถิ่น*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 3, 111-118.
- พีระ จิโรโสภณ. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระดับบัณฑิตศึกษาชุดวิชาปรัชญานิเทศศาสตร์ และทฤษฎีการสื่อสาร*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

และทันสมัยมากขึ้น ส่งผลให้กระบวนการสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจากผู้ส่งสารผ่านกระบวนการสื่อสารรูปแบบใหม่ โดยมีเทคโนโลยีการสื่อสารและผู้สร้างนวัตกรรม (Innovator) เป็นตัวกำหนดทิศทางการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำสื่อใหม่มาใช้กับกระบวนการสื่อข่าว ทำให้เกิดประสิทธิภาพในงานด้านการข่าวมากขึ้น การนำเสนอข่าวได้รวดเร็ว สด ทันเหตุการณ์ และผู้สื่อข่าวสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลได้รวดเร็ว ถูกต้องจากการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ประโยชน์
2. การใช้ช่องทางการส่งข่าวผ่านสังคมออนไลน์เป็นการส่งข่าวสารถึงผู้รับข่าวสารได้ตรงกับความต้องการของผู้รับที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน สื่อที่ก้าวทันเทคโนโลยีสารสนเทศและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องจะสามารถดำเนินกิจการได้ต่อไปในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคเพื่อนำผลที่ได้มาเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้เรียนทางด้านการศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานด้านข่าว หรือผู้สนใจต่อไป

- ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจี๊วงค์. (2555). นวัตกรรมสื่อสารเพื่อการพัฒนาสังคมกับกฎหมาย และจริยธรรมสื่อสารมวลชน. *วารสารกฎหมายสุโขทัยธรรมมาธิราช*, 14(1), 96-128.
- สมสุข หินวิมาน. (2557). *เอกสารประกอบการสอนระดับบัณฑิตศึกษาศึกษาสุโขทัยวิชาปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สกุศลศรี ศรีสารคาม. (2555). *สื่อสังคม (Social Media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุธี พลพงษ์, บุปผา ลาภะวัฒนาพันธ์ และประภาส นวลเนตร. (2550). *ชุดความรู้นิติศาสตร์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Burnett, R. & Dabid P.M. (2003). *Web theory*. London : Routledge.

Translated Thai References

- Chaijala Sangrungrueangroj, P. (2011). Online Social Media Influence on the Functioning of the Local Media. *Journal of Rajabhat Mahasarakham University*, 3, 111-118. [in Thai]
- Hinwiman, S. (1947). *The textbook on philosophy of communication arts and communication theory for graduate level of Sukhothai Thammathirat Open University*. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University Press. [in Thai]
- Intharathat, K. (1994). *The textbook on philosophy of communication arts and communication theory for graduate level of Sukhothai Thammathirat Open University*. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University Press. [in Thai]
- Jirasophon, P. (1992). *The textbook on philosophy of communication arts and communication theory for graduate level of Sukhothai Thammathirat Open University*. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University Press. [in Thai]
- Kaewthep, K. & Chaikhoonphon, N. (2012). *A Manual of New Media Education*. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- Kuljitjueawong, S. (2012). Innovation communication for social development of law and ethics. *Journal of Law, Sukhothai Thammathirat Open University*, 14(1), 96-128. [in Thai]
- Mano, C. (2013). Behavior of Consuming Printing and Electronic Media among People in Mueang District, Lampang Province. Retrieved in May 2016, from <http://it.nation.ac.th/studentresearch/search.php?id=98>. [in Thai]
- Phonphong, S., Laphawatthanaphan, B., & Nuan-neit, P. (2007). *The knowledge set of communication arts*. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House.[in Thai]
- Srisarakham, S. (2012). *The role of social media and the changing of news reporting process*. Bangkok : Dhurakij Pundit University. [in Thai]
- Sukin, K. (2011). *The Mass Media Stages Project "The Accident in an Event Being Much More Than the Negligence and the Role of Local Mass Media (the Northeast)"*. Retrieved in May 2016, from http://www.tja.or.th/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=27&id=733. [in Thai]
- Wattananarong, K. (2011). Creating Credit and Acceptance of Online Media. Retrieved in January 2016, from <http://thairath.co.th/content/edu/181957>. [in Thai]